

Pessebre vivent de La Catalana

Sant Adrià de Besòs

Ubicació

Comarca:	Barcelonès
Lloc/Adreça:	La Catalana- Jardíns del Museu de la història de la immigració de Catalunya (MhiC)
Alçada:	8
Coordenades:	
Latitud:	41.427930465594
Longitud:	2.2131442889336
UTM Est (X):	434253
UTM Nord (Y):	4586562

Classificació

Número de fitxa	08194 - 54
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Manifestació festiva
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Any	1995
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Fa uns anys que s'ha deixat de celebrar
Protecció	Inexistent
Accés	Obert
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Pública
Fitxes associades:	
Can Serra	
Autoria de la fitxa	Equip de treball de l'Arxiu Municipal de Sant Adrià de Besòs "Isabel Rojas Castroverde" (ASAB)
Data de registre de la fitxa:	dl., 06/11/2017 - 01:00
Data de la darrera revisió:	dj., 13/05/2021 - 01:00

Descripció

L'Associació de Veïns del barri de La Catalana organitzava cada any i des de l'any 1995, la representació d'un pessebre vivent amb més d'un centenar de voluntaris que es posen a la pell dels personatges bíblics protagonistes del Nadal. Dos anys més tard, es creen un parell d'entitats més: l'Associació de Jubilats i el Centre Cultural del Districte IV. És aquesta última la que agafa les regnes de l'organització del pessebre. El lloc ha anat variant amb els anys. Primer es feia a la plaça del Mossos d'Esquadra, però des de l'any 2011 se celebra als jardins de Can Serra, seu del Museu d'història de la Immigració a Catalunya. Es feia durant les festes de Nadal, al vespre i l'entrada era gratuïta.

Observacions:

Els pessebres vivents són representacions teatralitzades d'escenes, inspirades en relats bíblics i apòcrifs del Naixement de Jesús, on s'hi afegeixen quadres costumistes de la vida rural, com oficis i tasques del camp, i quadres extrets de les representacions dels pastorets. Es representen a l'aire lliure, en espais rellevants pel seu valor paisatgístic o arquitectònic del municipi i hi participa un gran nombre de veïns i veïnes de totes les edats. Es realitzen dins el cicle festiu de Nadal, entre els mesos de desembre i gener

Història

Tot i que la data de naixement dels Pessebres Vivents està perfectament documentada, l'any 1955, si busquéssim els antecedents d'aquesta representació podríem retrocedir fins els drames litúrgics d'origen medieval. La figura de Sant Francesc d'Assís tindria un capítol específic, compartit amb la tradició de muntar pessebres, si més no com a mite fundacional. Entremig caldria parlar dels Pastorets que no eren res més que un entremès que se celebraven a les esglésies la vigília de Nadal, durant l'anomenada Missa del Gall. El seu nom deriva de la importància que hi tenien els pastors en aquestes representacions. Però, el primer pessebre vivent tal i com l'entenem avui en dia es fa l'any 1955 a Engordany, valls d'Andorra. El projectà Esteve Albert i Corp, escriptor, historiador, folklorista i dinamitzador cultural. En una entrevista que li feien pel diari Mataró, reconeix que la idea no fou fruit d'una exaltació espontània, sinó que ell ja feia pessebres vivents a casa seva, a Dosrius, amb la seva família. La diferència fou que a Andorra hi participaren un centenar de figurants de les Escaldes i d'Engordany, l'Esbart Santa Anna de les Escaldes i corals andorranes i la col·laboració del Govern andorrà. L'èxit i el ressò de l'esdeveniment fou monumental. Ben aviat es va imitar la iniciativa. Fou l'any 1959 a Castell d'Aro, a suggeriment de mossèn Gumersind i la família Bas. El mateix mossèn declara, en les seves memòries, que s'inspirà en el Pessebre Vivent creat per l'Esteve Albert a Engordany. Aquell primer Nadal, la representació té com a marc les ruïnes del castell de Benedormiens, on s'escenifica solament el naixement. Davant la bona acollida per part de la gent del poble, fou possible que a l'any següent més famílies s'engresquessin a col·laborar, ampliant el recorregut any rere any i donant continuïtat, fins al dia d'avui, del que és el pessebre vivent més antic de Catalunya. Posteriorment varen néixer altres pessebres vivents com el de Corbera de Llobregat, Bàscara, Brunyola, Pals, Bescanó, Fontcoberta, o Santa Pau, entre d'altres.

Bibliografia

Revista (2002): "Pessebre vivent: un recinto de luz, tradición y misterio. Sant Adrià de Besòs".
<http://www.diaridesantadria.com/el-pessebre-vivent-de-la-catalana-pr%C3%A8n-el-maremagnum-de>

